

Välittävä koulu – tilat, paikat ja pedagogiikka

Helsingin yliopisto: Leena Krokfors, Erja Vitikka ja Jarkko Mylläri

Teknillinen korkeakoulu: Aija Staffans, Helena Teräväinen ja Reetta Hyvärinen

Fyysisen opiskeluympäristön lisäksi oppilaat oppivat yhä enemmän koulun ulkopuolisissa, myös virtuaalisissa ympäristöissä ja hankkivat monipuolisia tietoja, taitoja ja välineitä, joiden hyödyntämistä nykyinen kouluopetus ei välttämättä tarpeeksi tue. Tulevaisuuden koulupedagogiikan keskeinen haaste on laajenevien oppimisprosessien ja ympäristöjen tarkoituksenmukainen hyödyntäminen.

Oppiminen ja opiskelu ymmärretään kollektiiviseksi tiedon luomisprosessiksi, ja oppimisympäristö keskeiseksi oppimista ja opiskelua suuntaavaksi, pedagogiseksi elementiksi. Oppiminen tapahtuu aina jossakin tilassa, paikassa ja ajassa. Oppimisympäristö ideaalisimmillaan mahdollistaa tiedon rakentamisen ympäristökokemuksen (elämyksellisyyden), sosiaalisen vuorovaikutuksen ja jaetun merkityksenannon myötävaikutuksella. Informaalien oppimisen mahdollisuudet nousevat oppilaiden itseohjautuvan toiminnan sekä oppimisympäristöjen joustavan rakentamisen yhteensovittamisesta.

Välittävän koulun konseptissaan InnoSchool-hanke lähestyy pedagogisia prosesseja informaalien oppimisen ja formaalisen koulutuksen rajapintojen kautta. Pyrkimyksemme on kehittää käsitteellistä viitekehystä ja menetelmiä informaalien oppimisen tutkimiseen formaalissa kouluympäristössä. Kouluympäristöllä tarkoitetaan tässä monipuolisia, erilaisten välittävien tilojen fyysisiä ja virtuaalisia ratkaisuja, joita formaalissa koulutyössä voidaan hyödyntää. Välittävät tilat luovat puitteet pedagogiikalle, jolla vuorovaikutusta, kulttuurista oppimista ja oppilaiden aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa voidaan rakentaa.

Esityksessä tarkastellaan erityisesti formaalien ja informaalien pedagogisten prosessien sekä ympäristöjen muodostamia rakenteita, joiden pohjalta on mahdollista ymmärtää koulun ja koulupedagogiikan moniulotteisuutta. Esillä on myös tilakonsepteja ja tietoteknisiä sovelluksia, jotka eri tavoin tukevat vuorovaikutusta koulun ja sen alueen välillä, missä koulu sijaitsee ja oppilaat asuvat.